

27. november 2012

Styr på udgifter og refusion til §41 og §42 på handicapområdet

Resultat af undersøgelse af sagsbehandlingspraksis på
§ 41 Merudgifter og § 42 Tabt arbejdsfortjeneste

Sidder du på en bombe eller en lodseddel?

Støtte til familier med handicap er en stor og følsom post

Kommunerne har ansvaret for at tildele hjælp og økonomisk støtte til familier med handicappede børn. Støtten tildeles efter §41 Merudgifter og §42 Tabt arbejdsfortjeneste i Serviceloven.

Det særlige for §41 og §42 er, at kommunen modtager en statsrefusion på 50 % af det beløb, der udbetales til borgeren. Dette er under forudsætning af, at afgørelsen i sagen er tilstrækkelig dokumenteret, lovmedholdelig, og at sagsbehandlingen er udført korrekt.

Hvis dette ikke er tilfældet, er kommunen ikke berettiget til statsrefusion, og den modtagne statsrefusion skal i princippet berigtiges eller tilbagebetales. Dermed er §41 og §42 et potentielt økonomisk risikoområde ved uhensigtsmæssig sagsbehandling, hvor lovgivningen ikke er blevet fulgt, eller sagsbehandlingen ikke lever op til statens voksende krav.

Der er tale om store summer. I alt udbetaler danske kommuner ca. 2 mia.kr. i støtte om året. Det er imidlertid også et område, hvor kommunernes revisorer har påvist væsentlige fejl gennem flere år – i 40 % af kommunerne i 2009. Derfor har Rigsrevisionen i 2012 foretaget stikprøver i 8 kommuner og fundet betydelige fejl i både processer og afgørelser i 6 af de 8.

Fejlene rammer kommunerne to gange. Dels udbetales forkert støtte, og dels bortfalder den statslige refusion. I værste fald skal tidligere års refusion tilbagebetales til staten uden mulighed for at lægge byrden videre til de borgere, der måske har fået udbetalt for meget.

Undersøg, om der er penge at spare, og minimer risikoen for en tilbagebetaling af statslig refusion

Udbetaler din kommune for meget?

Og får din kommune for meget i refusion?

Kommuner udbetaler støtte til familier med handicap for tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter

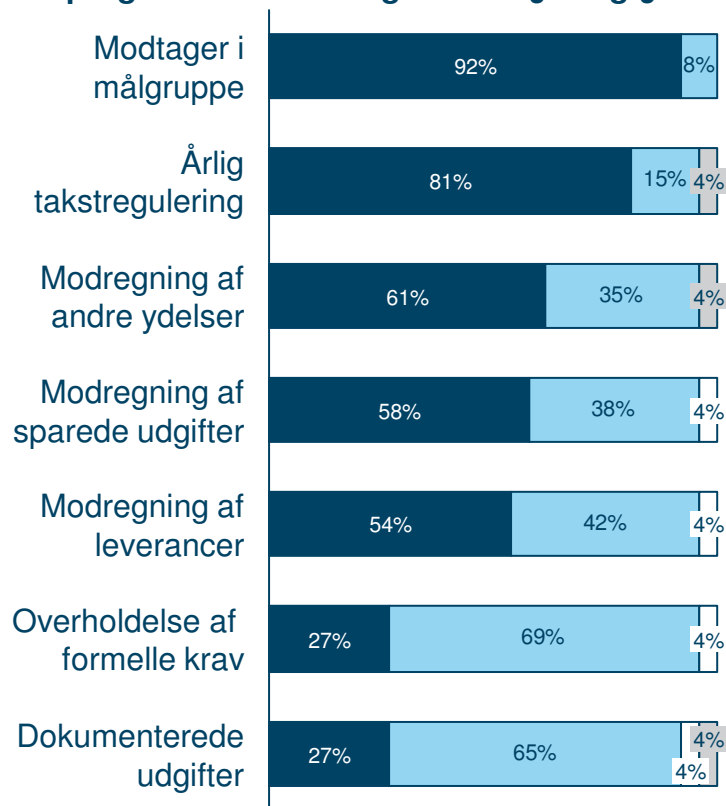
Staten refunderer 50% af udgifterne, hvis støtten er udbetalt efter reglerne

De fleste har styr på det meste, men usikkerhed om dokumentationen kan udgøre en stor usikkerhed

Ja, helt
 Ja, delvist
 Nej
 Ved ikke

Svar i spørgeskemaundersøgelse om §41 og §42

Kommunerne oplever generelt, at hjælpen går til de rette

Takstregulering gennemføres systematisk i de fleste kommuner

Der er større usikkerhed, om andre ydelser altid modregnes

En større gruppe er ligeledes usikre på modregningen af familiens besparelser

Det samme gør sig gældende i forhold til modregning af andre leverancer, som kan være sværere at styre

De færreste oplever, at de formelle krav til sagsbehandlingen altid overholdes

Blot 27 % oplever, at dokumentationen er helt på plads, og det er centralt. Fejl her er grundlag for tilbagebetalingskrav til staten – uanset om tildelingen er rigtig

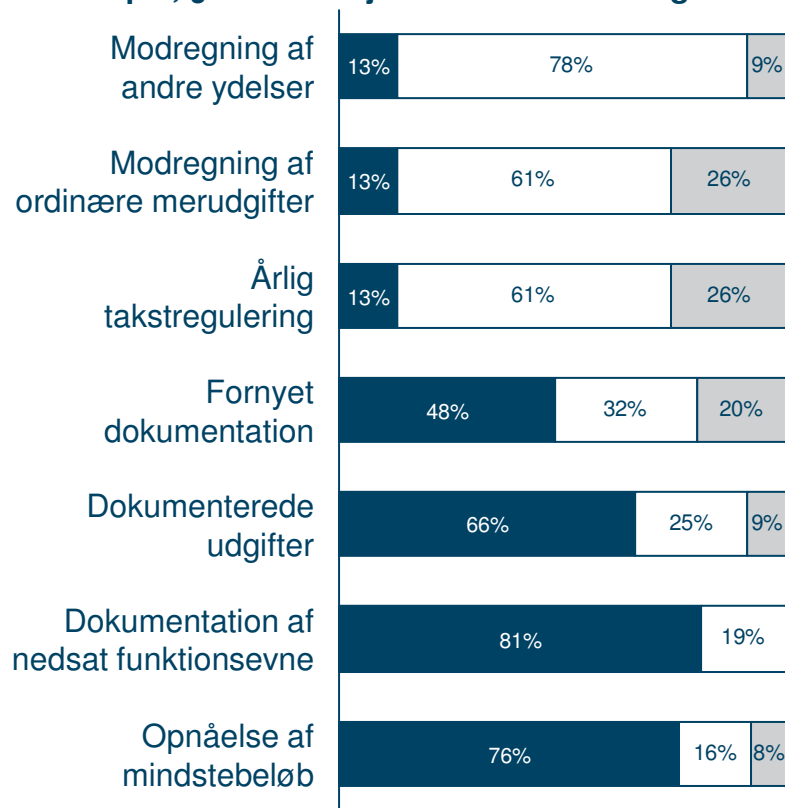
8 % af de adspurgte oplever, at de har helt styr på alle forhold

Konklusion: Kommunerne oplever, at der ikke sker systematiske fejl, men mange "Ja, delvist" svar indikerer, at problemernes omfang er usikkert. Særligt mangelfuld dokumentation er en stor risiko for kommunerne.

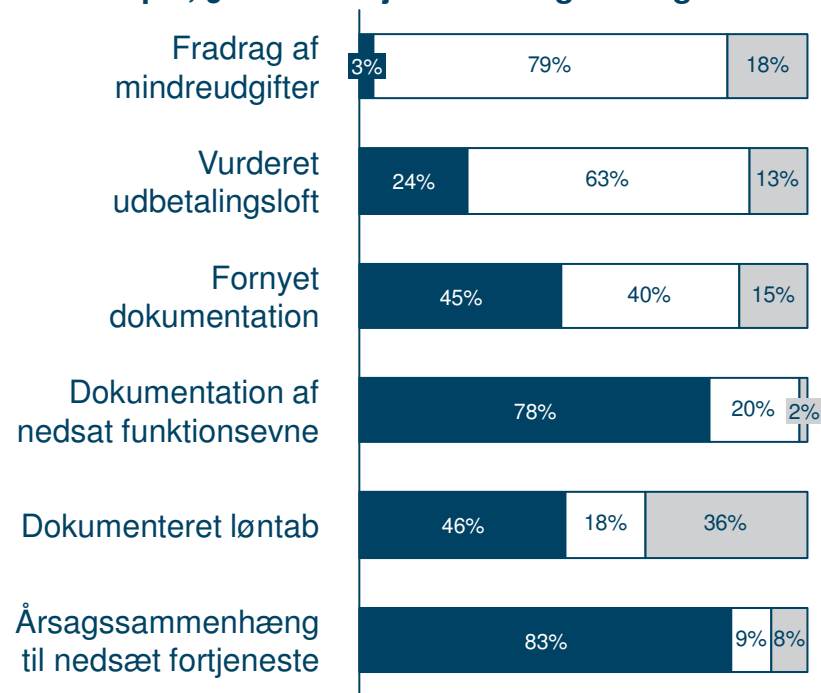
Valcons seneste analyser viser fejl med betydning for refusion i + 90 % af sagerne. Årlige refusioner udgør over 20 mio.kr. i en mindre kommune

■ Ja □ Nej ■ Ikke relevant

Eksempel, §41: Især fejl i dokumentation og modregning

Eksempel, §42: Især fejl i vurdering af borgerens økonomi

Konklusion: Fejl med refusionsmæssig betydning i henholdsvis 92 % og 91 % af sagerne betyder, at der skal ske en akut genopretning. For at løse problemet permanent gennemføres procesoptimering, der sikrer, at sagsbehandlingen er effektiv og lovmedholdelig. På den måde undgås politisk utryghed og en stor økonomisk risiko: Tilbagebetalingskravet til en mindre kommune kan risikere at være +100 mio.kr.

Kilde: Valcon har i perioden oktober-november 2012 gennemgået i alt 427 aktive sager svarende til 311 unikke cpr-numre i en mindre, dansk kommune. Sagerne er fordelt med henholdsvis 270 §41-sager og 157 §42-sager og er fra perioden 2008-2012.

Hvilke scenarier kigger du ind i som ansvarlig leder?

Gør du noget?	Ja	Spildt arbejde	Minimal skade
	Nej	Intet problem	Ukontrolleret skandale
		Nej	Ja

Er der et problem?

Er det nødvendigt at gøre noget?

- Området er i udgangspunktet ikke politiseret
 - Et stort, uventet krav fra staten kan imidlertid skabe store problemer både politisk og for den ansvarlige leder
 - Den proaktive leder kan afdække og imødekomme denne risiko
-

Start med at løfte gulvtæppet!

- Kig på stikprøver fra egen sagsbehandling efter en systematisk tjekliste
- Foretag en overordnet vurdering af om arbejdsprocesserne i sagsbehandlingen er komplette
- Lav en konkret risikovurdering, og beslut indsats

Hvis der er et problem, skal der udøves førstehjælp!

Førstehjælpens grundprincipper

- **Stands ulykken**
- **Vurdér den tilskadekomne**
- **Tilkald hjælp**
- **Giv førstehjælp**

Stands ulykken

- Giv en orientering til politisk ansvarlige om situationen, de mulige risici og din plan
- Orienter medarbejderne om kravene til sagsbehandlingen og om planen for sagsgennemgang og genopretning af sagsbehandlingen

Vurdér den tilskadekomne

- Skab overblik over alle sager, der kan blive genstand for genbetalingskrav, og etabler overblik over dokumentation
- Gennemfør en screening af sagerne og fordelt i højrisiko, lavrisiko og risikofri

Tilkald hjælp

- Få den fornødne assistance til at gennemgå sagerne efter risikoprofil, hvis der ikke er de fornødne ressourcer i forvaltningen. Sørg for, at sagerne ikke blot bliver vurderet men også gøres klar til korrekt sagsbehandling
- Søg dialog med kommuner, der har gennemført lignende forløb, og brug erfaringer med procesoptimering og kommunikation

Giv førstehjælp

- Indhent udestående dokumentation fra tidligere sager i overensstemmelse med risikovurdering
- Etabler reviderede sagsgange og dokumentationsprocesser, der kan sikre, at der ikke sker fejl fremadrettet